

fuzinar

Leto XXXIV

Ravne na Koroškem, marec 1997

Št. 3

Odprta vrata za tuji kapital?

Nadzorni svet Slovenskih železarn je v začetku februarja sprejel poslovni načrt koncerna za letos; med drugim je soglašal s predlogom uprave koncerna za prodajo družbe Noži Ravne, ki s kupnino namerava dokapitalizirati ravenski Metal. K nameravani prodaji pa mora dati soglasje še Vlada RS, saj je država večinska lastnica Slovenskih železarn.

Odločitev o prodaji ravenskih Nožev (v javnost so pricurljale informacije, naj bi jih za 11,1 milijona mark kupila firma IKS Klingelberg iz Remscheid v Nemčiji, ki namerava njihovo letno realizacijo z 12 dvigniti na 15 milijonov mark, število zaposlenih pa zaradi razširitve proizvodnje celo povečati) je bila svojevrstno presenečenje, saj je uprava Slovenskih železarn še lanskega oktobra ob obisku predsednika republiške vlade na Ravnah razlagala, da se "v dilemi, ali firmo odprodati ali pa jo samostojno razvijati dalje, nagibamo za

varianto, da družbe ne odprodamo, predvsem iz razloga, ker želimo v domači predelavi sami povečati predelavo lastnega jekla".

Tudi v dokumentu o strategiji razvoja Slovenskih železarn v prihodnjih letih je zapisano, da je eden od strateških ciljev njihovega razvoja do leta 2005 "intenziven in usklajen razvoj reproverige v koncernu SŽ s ciljem predelave lastnih jekel v višini 65.000 ton letno", in med drugimi navedena tudi naslednja reproveriga: Metal Ravne - Jeklovlek, STO, Veriga, Noži.

Prodaja ravenskih Nožev (in muških Armatur) je bila aktualna že pred nekaj leti. Kot je pred slabim letom dni povedal vodja projekta dezinvestiranja v Slovenskih železarnah, so v letih 1994 in 1995 potekali pogovori o prodaji njunega poslovnega deleža oziroma o njuni dokapitalizaciji. Zaradi razhajanja o ceni do podpisa pogodb ni prišlo, čeprav vodstvo SŽ od tega namena ni odstopilo. Vendar pa je zagotavljalo, da trenutno ne predvideva obnavljanja pogajanj o prodaji oziroma dokapitalizaciji teh družb. "Le-ti sta tehnološko povezani s slovenskim jeklarstvom in livarstvom, sodita pa tudi med družbe, ki so konstanta koncerna SŽ."

Napovedan pa je bil nov proces dezinvestiranja: prodaja celotnih družb, ki dolgoročno ne sodijo v koncern oziroma nimajo baze v slovenski metalurgiji.

Odzivi na nameravano prodajo Nožev so prišli z več strani:

ravensko - prevalski župan je v pismu slovenskemu gospodarskemu ministru zapisal, da je prodaja ene najboljših predelovalnih družb zgrešena poteza, a če bi res bila izpeljana, bi morala biti kupnina resnično namenjena posodobitvi proizvodnje v Metalu; odzvala se je tudi sindikalna organizacija in skupina delavcev iz Nožev.

Odločitev o usodi podjetja Noži je tako sedaj v rokah slovenske vlade; ta bo, po mnenju predsednika uprave koncerna, morala ob tem rešiti nekaj načelnih vprašanj: denimo, ali koncernske družbe prodajati ali ne, kako bo z lastninjenjem SŽ (Zakon o privatizaciji pravnih oseb in premoženja v lasti RS je že tri leta v parlamentarni proceduri) in kako nadaljevati njihovo sanacijo.

V vodstvu SŽ v tem trenutku še niso pripravljeni razkrivati rezultatov poslovanja za lani, saj vztrajajo, da jih morajo najprej predstaviti lastniku, kar se bo zgodilo v kratkem. Že sedaj pa je jasno, da poslovni rezultati odstopajo od pričakovanih. Minister Dragonja je za Gospodarski vestnik izjavil, da v okviru proračuna poleg predvidenih obveznosti za sanacijo železarn za zdaj na ministrstvu niso predvideli dodatnih sredstev. Državne posege bodo poskušali tudi v prihodnje čim bolj omejevati. Če bo treba, bodo poskušali za razvojne programe najti druge rešitve, kot je denimo denar od kupnin in podobno.

(Nadaljevanje na 3. strani)

POGOVOR Z DR. MILANOM ŠVAJGERJEM, DIREKTORJEM STROJEV IN TEHNOLOŠKE OPREME

V letu 1996 je vodstvo SŽ združilo kovinskopredelovalno in strojno industrijo nekdanje Železarne Ravne (brez Nožev) v podjetje Stroji in tehnološka oprema. Direktor dr. Milan Švajger je o lanskem poslovanju in o možnostih te proizvodnje v prihodnje povedal naslednje.

NAŠA PRIHODNOST JE ODVISNA OD REZULTATOV POSLOVANJA

"Lani smo se v naši družbi ravnali po poslovnem načrtu, ki smo ga izdelali na podlagi načrta prejšnjih vodstev STO in Strojev. Kljub korekturam smo načrt uresničili le 88-odstotno. Zaradi premajhnega obsega trženja smo stroške blaga in storitev prekoračili za 6 odst. in stroške dela za 6 odst., in to zaradi tega, ker smo izpolnjevali določila kolektivne pogodbe in socialnega sporazuma. Najbolj pa smo prekoračili finančne stroške. Namesto 3,3 odst. kosmatega donosa so znašali kar 5,7 odst. Bili smo namreč prisiljeni najemati kratkoročna posojila, kjer smo jih pač dobili, da smo zagotovili redno proizvodnjo in socialni mir."

Se je stanje družbe v primerjavi z letom 1995 poslabšalo?

"Ne. Leto 1996 pomeni za združeno predelavo na Ravnah (upoštevali smo konsolidirano bilanco STO in Strojev) kakovosten napredek.

Kosmati donos se je povečal za 17 odstotkov, stroški blaga in storitev za 9, stroški dela za 7, stroški financiranja za 9 odst., čista izguba pa se je zmanjšala za 32 odst., od 31,3 odst. na 18,2 odst. kosmatega donosa. Negativni de-

narni tok se je zmanjšal od 814 mio SIT na 423 mio SIT. Vendar se je investicijsko mrtvilo nadaljevalo."

Se tudi zaradi tega zmanjšuje število delovnih mest v vaši družbi?

"V letu 1996 smo bili prisiljeni zmanjšati število zaposlenih za 10 odst., približno za toliko se bo kolektiv skrčil tudi letos. Razlog je v pomanjkanju naročil in v slabih poslovnih rezultatih."

Kako so lani poslovali posamezni obrati oziroma oddelki?

"Za vsak obrat in program mesečno ugotavljamo bilanco uspeha, saj le tako lahko pravočasno ukrepamo in prilagajamo smer nadaljnjega poslovanja tako, da bi se približali cilju: poslovati brez izgub.

Lani so najbolje poslovali Valji, Namenska proizvodnja in Toplotna obdelava.

Valji so s 55 zaposlenimi ustvarili skoraj 21 mio SIT dobička ali 4,3 odst. kosmatega donosa in 4.434 DEM na zaposlenega.

V **Toplotni obdelavi** je dobiček znašal 14 odst. kosmatega donosa ali 12.706 DEM na zaposlenega.

Slaba stran tega programa je v

tem, da dela večinoma za programe lastne družbe, le malo pa ima eksterne realizacije.

Druge programe so spremljale večje ali manjše težave.

Stroji so imeli premalo dela v 1. polletju, ker so prekinili neugodno pogodbo s posredniško firmo Innovative Systems. V drugi polovici leta so izpad delno nadomestili s sodelovanjem z Mitsubishijem, kljub temu pa so poslovno leto končali z izgubo 446 mio SIT, kar je 19.462 DEM na zaposlenega ali 28 odst. v kosmatem donosu.

Naslednja kritična enota so **Komponente in servis**. V njej so združeni programi, ki niso bili sposobni samostojno živeti.

Pnevmatika živi največ od dodelavnih poslov, kar pa ji ne zagotavlja pozitivnega poslovanja. Lanski razvoj, proizvodnja in prodaja niso na ustrezni ravni, da bi prodrli na zahtevne svetovne trge. Predolgo so spali na lovorikah uspešne prodaje na Yu-tržišča in zdaj se to maščuje.

V obratu **Individualna proizvodnja**, kjer obdelujejo ulitke in odkovke za sestavne in nadomestne dele za različne stroje in metalurške naprave, se je rezultat po 1. polletju, ko so imeli premalo naročil, pred koncem leta bistveno izboljšal, kljub temu pa so poslovno leto končali s 95 mio SIT izgube (10.718 DEM na zaposlenega ali 19 odst. v kosmatem donosu).

Kratkoročno je za ta obrat rešitev v dobrem sodelovanju z Metalom in Jeklolivarno, za nadaljnje delo pa so zanj nujno potrebna vlaganja v nove, natančnejše stroje.

Vzmetarna ima težave zaradi razpada jugoslovanskega in slovenskega trga (TAM) in zaradi močne konkurence proizvajalcev z Vzhoda. Ti prodajajo vzmeti po 1,5 DEM za kg, naši stroški pa niso nižji od 2 DEM na kg. Zaradi pomanjkanja dela je v Vzmetarni nastalo 75 mio SIT izgube ali 13.300 DEM na zaposlenega oz. 28 odst. v kosmatem donosu.

Rešitev za ta obrat iščemo vzporedno s pridobivanjem novih

naročil in v tesnejšem sodelovanju s Styrio, ki pripravlja analize o možnih kapitalskih povezavah. Razmišljamo tudi o prodaji tega obrata.

Velik bolnik v naši družbi je obrat **Rezilno orodje**. Deluje pretežno kot servis za lastne potrebe, opravlja pa tudi storitve za zunanje naročnike. Zmogljivosti obrata so predimenzionirane in stroški previsoki; lani je znašala izguba skoraj 32 mio SIT, kar je 7.789 DEM na zaposlenega ali 32,9 odst. v kosmatem donosu.

Največjo izgubo pa je lani ustvarila **Orodjarna**. Znašala je kar 213 mio SIT ali 28.159 DEM na zaposlenega oz. 70 odst. v kosmatem donosu. Obrat je moral nehati delovati, saj ni bil primerno opremljen in ni imel lastnega razvoja.

Ukrepali smo tako, da smo združili lahko predelavo s štirih lokacij v hali Pnevmatike, odvečne in izrabljene stroje smo dezinvesti-

tirali, proizvodno halo Orodjarne smo prodali Nožem.

Zaradi nadaljnega slabšanja poslovnih rezultatov smo združili Pnevmatiko in Orodjarno v OE Lahka obdelava z različnimi usmeritvami. Prekinili smo sprejemanje vseh naročil, kjer osnovni stroški niso pokriti. Začeli smo z intenzivnim razvojem nove generacije pnevmatičnih kladiv in z iskanjem strateškega partnerja. Proizvodnjo pnevmatike želimo dopolniti z novimi proizvodi za avtomobilsko industrijo, prav tako si prizadevamo znižati stroške pri proizvodnji orodij za plastiko."

Kakšna so predvidevanja za leto 1997?

"Ker od vodstva koncerna ne moremo pričakovati nobene pomoči, je naša prihodnost odvisna od nas samih. To pomeni, da moramo v letu 1997 poslovati s pozitivnimi denarnimi tokovi. Če bo denarni tok celotne družbe pozitiven, bo

mogoče še nekaj časa zadržati proizvodnjo s slabšim rezultatom v enem ali dveh obratih, več pa si ne moremo obetati. Banke, ki nas spremljajo, namreč zahtevajo, da dosledno izpolnjujemo lani predloženi sanacijski program. Zaradi dosedanjih slabih rezultatov so zelo zožili obseg poslovanja z nami, zato moramo iskati nove banke, da še lahko poslujemo.

Za našo družbo veliko pomeni, da smo skoraj za vse obrate pridobili certifikat ISO 9001. Stroji pa ga bodo pridobili letos. Ta obrat ima dobra izhodišča za boljše rezultate, kot so bili lanske, veliko pa nam bo pomenilo, če bo Metal pri nas naročil stiskalnice za Kovačnico.

Pri Valjih nameravamo letos povečati proizvodnjo za 20 odst., v petih letih pa naj bi se ta proizvodnja podvojila.

Kot nadomestilo za namensko proizvodnjo in za dopolnitev prostih zmogljivosti iščemo nove programe na področju metalurške opreme, razvijamo program hidravličnih stiskalnic in si na vseh področjih prizadevamo za upoštevanje evropskih standardov kakovosti in tehnoloških predpisov, kar naj bi tudi privedlo k nižjim stroškom proizvodnje.

Naša vodstvena ekipa, ki je nastopila pred letom dni, je prevzela težko breme, saj je družba poslovala z veliko izgubo. Težko je zagotavljati nemoteno proizvodnjo, če si dolžan vsem dobaviteljem. Storitve moramo vse, da se bomo iz takega položaja rešili in da na zaposlene zaradi tega ne bo padlo preveliko breme."

Mojca Potočnik

Odprta vrata za tuji kapital?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kakšni pa so sploh učinki tujih naložb v Sloveniji? (Mimogrede, lanskega aprila je avstrijska firma Treibacher Auermet GmbH kupila specialno jeklaro na Ravnah.) Podatki, ki so jih zbrali Delovi novinarji, kažejo, da so tujci v lanskem devetih mesecih v slovensko industrijo vložili 95,2 milijona dolarjev, predlani pa 176,1 milijona dolarjev. Največ zanimanja za vlaganje so doslej pokazali Nemci, Avstrijci in Italijani. Večji del lastnine tujcev v Sloveniji je skoncentriran v papirni, tobačni in strojni industriji ter proizvodnji transportnih sredstev.

Edino večjo analizo o poslovanju podjetij s tujim kapitalom je že leta 1994 opravil Urad za makroekonomske analize in razvoj, ki je na podlagi preučevanja 1128 podjetij ugotovil, da imajo le-ta boljšo prodajo, večji izvoz in večji dobiček kot domača podjetja. Vendar pa strokovnjaki tudi poudarjajo, da večina tujih vlagateljev s seboj ni prinesla tudi svežega kapitala, ki bi ga naša podjetja lahko porabila za širitev proizvodnje ali za nakup novih sredstev. Torej gre za klasične nakupe (izmenjava deleža lastništva) in ne za vlaganje. Tujci doslej pri nas niso pokazali še nobenega zanimanja za popolnoma nove naložbe (od temeljev do nove tovarne), ki v drugih državah predstavljajo 30 odst. tujih investicij. Po mnenju slovenskih analitikov so prihodnje naložbe tujcev odvisne tudi od uspešnega predhodnega sodelovanja s konkretnimi tujimi partnerji - oziroma se bodo tujci zanimali predvsem za najuspešnejša ali najboljše podjetja, ki so se sposobna tudi hitro prestrukturirati.

V ravno pravem času je izšla tudi knjiga *Prodaja Slovenije* avtorja Andreja Aplenca, nekdanjega direktorja SŽ, ki piše o tranziciji v Sloveniji in o poskusu prodaje železarn na začetku 90. let.

A. Č.

Pogovor z oec. Ivano Klančnik, direktorico Nožev

Prodaja Nožev je v nasprotju z zdravim razumom

Noži Ravne, d. o. o. so edina družba Železarne Ravne, ki že več let posluje z dobičkom. Ima zaokrožen proizvodni program in se, sicer z velikim naporom, sprti prilagaja tržišču.

"Seveda naš uspeh ni odvisen od nas samih. Tu je še veliko zunanjih dejavnikov. Med drugim tudi to, da imamo na razpolago kvaliteta jekla iz Metala", je v začetku pogovora dejala direktorica Nožev in nadaljevala:

"V letu 1996 smo si zadali tri glavne naloge, ki smo jih tudi uresničili:

1. *Izdelali smo dolgoročno strategijo Nožev do leta 2005. Študije smo se lotili na pobudo Uprave SZ, vendar smo jo vzeli za svojo in smo jo naredili z vso odgovornostjo in znanjem, ki ga premoremo.*

2. *Pridobili smo certifikat ISO 9001, kar je prispevek celotnega kolektiva.*

3. *Vodimo akcije za pridobitev novih kupcev na različnih trgih in povečujemo prodajo.*

V strategiji smo predvideli samostojno pot.

Študije o prihodnosti Nožev smo se lotili poglobljeno, zato smo k sodelovanju pritegnili ugledno ameriško svetovalno firmo A. T. Kearney, ki je lani pomagala več slovenskim podjetjem, svetovanje pa je financirala ameriška vlada.

S študijo smo želeli najti načine in poti, kako naj Noži delajo, da bodo do leta 2005 podvojili proizvodnjo in prodajo. Ocenili smo, kaj za družbo pomenijo različna partnerstva in prišli do sklepa, da je prodaja dolgoročno po vseh kriterijih neprimerna, po

drugi strani pa so povezave z domačimi in tujimi partnerji na področjih, ki so za Nože koristna, zelo priporočljiva.

Študija nakazuje poti in načrte za doseg tega cilja. Dognanja te študije smo predstavili koncernu SZ po enaki metodologiji kot ostale družbe in jim izročili podatke za obravnavo v nadzornem svetu in v vladi.

Dobili smo certifikat ISO 9001

Naloge smo se lotili sami, le izobraževanje za vodstvene delavce do delovodij smo pripravili s pomočjo zunanjih institucij. Sami smo pripravili vso dokumentacijo ter akte tudi uspešno zagovarjali v predporeji in nato konec novembra, ko je pri nas opravila certifikacijsko presojo firma BVQI. Noži so bili uvrščeni med dobitnike certifikata v januarju 1997, v začetku marca pa so nam iz firme Biro Veritas poslali tudi uradni dokument oziroma izviren certifikat. Svečana podelitev certifikata bo 12. aprila, ko bo v Nožih dan odprtih vrat.

Certifikat je za družbo, ki izvaža 85 odst. proizvodnje, izjemno pomemben. Glas proizvajalca kakovostnih nožev je potrdila ugledna mednarodna institucija Biro Veritas. Zame osebno pa je to še poseben dokaz, da so vodstveni in strokovni delavci pri Nožih sposobni sami opraviti tako zahtevno nalogo. Če smo naredili

to, ni za nas nobene večje zapreke, da ne bi bili in ostali uspešni.

Osvajamo tudi nova tržišča

Ko smo to strategijo vzeli za svojo, smo zastavili prve korake za njeno uresničevanje.

Vse svetovno tržišče smo razdelili na štiri območja ter se lotili iskanja možnosti in za povezovanja z novimi kupci sistematično in strokovno. Vsako izmed teh tržnih območij zahteva poseben pristop, tako Severna Amerika, Zahodna Evropa, Vzhodna Evropa z nekdanjo Jugoslavijo kot tretji svet, kjer so najpomembnejši trgi na Daljnem Vzhodu in v Južni Ameriki.

Po dobrih šestih mesecih tržnih prizadevanj se že kažejo prvi uspehi. Razvoj lastne prodajne mreže je strokovno zahtevno delo, povezano s finančnimi sredstvi, zanj je potreben tudi čas. Naša konkurenca je imela za to 15 do 20 let časa, mi ga nimamo toliko, a kar potrebujemo, smo sposobni narediti tudi prej.

Lani so Noži poslovali uspešno

Poslovno leto smo zaključili pozitivno, sicer z minimalnim dobičkom, čemur pa so botrovali različni dejavniki.

V letu 1996 smo obvladovali stroške, med drugimi tudi stroške financiranja zalog, saj smo znižali količine zalog. Vendar so pri zalozah materiala še določene rezerve.

Dosegli smo letni načrt s proizvodnjo in prodajo 828,9 t izdelkov, izboljšali učinkovitost delovnega časa, zmanjšali odsotnost zaradi bolniške, število nadur se je zmanjšalo na 11,2 ure na zaposlenega, kar kaže na boljšo organizacijo dela. Število zaposlenih se je povečalo samo za tri. Za nova osnovna sredstva smo namenili 117,9 mio SIT, kar za 65,9 mio SIT presega obračunano amortizacijo. Sproti smo poravnavali obveznosti do dobaviteljev in zagotavljali plačila kupcev, tako so se odprte terjatve

in obveznosti v primerjavi s prejšnjim letom znižale. Vsi zaposleni so prejeli plače v skladu s kolektivno pogodbo, podjetje pa je ohranilo bilančno ravnovesje, kar kaže na njegovo finančno trdnost.

Poslovni uspeh bi bil večji, če bi bili tečaji tujih valut usklajeni z domačo inflacijo, če se ne bi bila znižala količina proizvodnje, kar je posledica spremembe asortimenta, če se ne bi povečevali stroški energije zaradi rasti cen energetskih medijev.

Težave smo imeli tudi zaradi našega največjega kupca IKS, ki je zmanjšal naročila iz našega standardnega programa nožev, ker je na ameriškem trgu začel prodajati kitajske nože.

Izpad smo nadomestili s tem, da smo pridobili nove kupce, tako da smo načrt prodaje dosegli, nismo pa ga presegle, kakor smo načrtovali.

Močna naložbena dejavnost

V letu 1996 smo v Nožih zaključili pomembno investicijo. Dobili smo nov velik brusilni stroj firme Göckel, ki smo ga potrebovali, ker je bil stari že izrabljen, pogosto v okvari in ni dopuščal ustrezne produktivnosti. Te dni je začel obratovati tudi nov rezkalni stroj iz Češke.

Oba stroja smo kupili z lastnimi sredstvi in iz ustvarjenega dobička.

Nadomestitve izrabljenih naprav nam omogočajo, da povečujemo produktivnost kljub določenim kadrovskim težavam. Zaposlenih imamo namreč več kot 20 invalidov, nekaj delovnih mest v proizvodnji pa zaradi nočnega dela ni primerenih za ženske. Vendar moram reči, da k dobrim rezultatom pripomorejo vsi zaposleni, vsak s svojo odgovornostjo in pristojnostjo. Soočeni smo s svetovno konkurenco in uspeva le tisti, ki je

sposoben nenehno zniževati stroške in povečevati produktivnost na enoto proizvoda.

Brez investicij pa tega v Nožih seveda ne bi zmogli. Pred 5 leti smo imeli 90 odst. odpisane opreme. Zdaj smo v mehanski obdelavi končali z največjimi naložbami. Čaka nas posodobitev toplotne obdelave. Bili smo tik pred pod-

pisom pogodbe za nakup vakuum-ske peči - del sredstev smo pridobili iz republiških skladov - vendar so se pogovori ustavili zaradi pogajanj o prodaji Nožev.

Kolektiv in vodstvo nasprotujeta prodaji

O nameravani prodaji družbe Noži smo brali v časopisih in gledali na televiziji. Z direktorjem koncerna SŽ mag. Alojzom Vrečkom smo se dogovorili, da ministru Metodu Dragonju in vladi, ki bo odločala o prodaji, pošljemo našo Strategijo razvoja in trženja do leta 2005. To smo že storili in pričakujemo, da bo predstavnik lastnika z vso odgovornostjo preučil obe viziji in sprejel **pravo odločitev**.

Vodstveni delavci Nožev zagovarjamo stališče, ki smo ga oblikovali v Strategiji. Drugega ne moremo imeti, saj bi sicer zanikali vse naše dosedanje delo in izhodišča, do katerih smo prišli z resnim delom.

Seveda pa je jasno, da so Noži pred razpotjem in da nobena od

poti ne bo lahka. V primeru, da bo postal lastnik IKS, bo ta firma krojila usodo našega proizvodnega programa in ljudi v skladu z lastno strategijo in interesi. Če je usoda v tujih rokah, je dolgoročno nemogoče napovedati, kaj se bo zgodilo.

Če pa Nože obdržimo in ostane samo sami svoji, lahko kratkoročno pride do izpada naročil za

IKS (lani smo zanj namenili 40 odst. proizvodnje), vendar usoda ljudi in naše trgovske znamke ostane v naših rokah.

Glede na to, kar smo dosegli v zadnjih šestih letih, je ta pot zanesljivejša.

Za nas so bolj ugodne partnerske povezave. Že v Strategiji smo navedli, da so naši cilji visoki. Da bi jih dosegli, smo odprti za ustrezna partnerska povezovanja.

11. marca so nas obiskali predstavniki norveške firme Kvaerner - Mesna, ki pripada največji norveški grupaciji. Prišli so, da nam ponudijo partnerstvo. Zainteresirani so za pridobitev manjšinskega lastninskega deleža pri Nožih. Pomagali so nam pri reinženiringu in pri uveljavljanju naših izdelkov na trgih, kjer že imajo svoja predstavništva. Mi bi ohranili lastno trgovsko znamko. Povezovanje z njihovo grupacijo bi bilo zanimivo tudi za druge predelovalne družbe na Ravnah in v sklopu SŽ, upajo pa tudi, da bodo začeli sklepati posle z Metalom.

Razen omenjene firme se nam oglašajo še drugi, ki bi bili pripravljeni podpreti našo pot, ki edina zagotavlja dolgoročno prihodnost proizvodnje nožev (in orodnih jekel!) na Ravnah."

Mnenju vodstva in kolektiva Nožev se pridružujemo vsi koroški železarji in pozivamo Vlado, naj naše najboljše družbe ne proda. S tem bi se - dolgoročno - potopila vsa koroška železarska industrija.

Mojca Potočnik

VARNOST PRI DELU v letu 1996

Težko je samo z nekaj statističnimi kazalci ovrednotiti stanje varstva pri delu v določenem časovnem obdobju, še teže pa je objektivno oceniti stopnjo varnosti pri delu. Do sedaj smo varnost pri delu pogostoma ocenjevali s številom nesreč, ki so se pripetile na delu. Po zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju se med nesreče v zvezi z delom štejejo tudi poškodbe, ki se zgodijo bodisi na službenem potovanju ter na redni poti na delo ali z dela. Posebna kategorija so poklicna obolenja ali obolenja v zvezi z delom.

Če povzamemo kazalce za leto 1996, ugotovimo, da se v **Železarni Ravne** število nesreč še naprej zmanjšuje (skupaj 331 poškodb v zvezi z delom); manjše je bilo za 3 odstotke, ob dejstvu, da je bilo število zaposlenih višje za 1 odstotek glede na leto 1995. Prav tako je bilo v letu 1996 manj izgubljenih dni zaradi nesreč pri delu (skupaj 8865 delovnih dni) kot leto prej, kar pomeni, da je bila resnost oz. teža poškodb na delu manjša. Z drugimi besedami to pomeni, da je bilo vsak dan zaradi poškodb na delu odsotnih v povprečju 37 delavcev. Po kriterijih resnosti smo imeli samo štiri težke poškodbe na delu, kar je glede na delovne razmere in potencialne nevarnosti pri delu (metalurgija) še posebej spodbuden podatek. Zaradi domnevne objektivne odgovornosti delodajalca smo obravnavali kar 137 odškodninskih zahtevkov, od katerih je bilo največ vloženih v družbah SŽ - Metal Ravne (55), STO (32) in Jeklolivarna (29) itd.

Bolj kot sami statistični kazalci so pomembni razlogi in razmere, ki so vplivale na relativno varnost pri delu. V začetku 90. let je bilo stanje varstva pri delu slabše predvsem zaradi velikih sprememb v organiziranosti dela posameznih družb kot naglega zmanjševanja števila zaposlenih. Posledica tega so bile tudi pogoste improvizacije pri nadomeščanju delavcev,

kar se je odražalo tudi v povečevanju poškodb pri delu. Značilnost leta 1996 je bila, da ni bilo prepogostih kadrovskih premestitev z enega delovnega mesta na drugega, kar je imelo svoj odraz tudi v večji usposobljenosti delavcev za varno delo.

Drugi pomembni razlog zagotavljanja večje varnosti pri delu je prav gotovo povečanje varnosti samih sredstev za delo oz. strojev. Lani smo nadaljevali s tehničnimi pregledi sredstev za delo. Tako je bilo opravljenih kar 325 pregledov večjih sredstev za delo oz. agregatov, od katerih je večina izpolnjevala pogoje za izdajo Poročila o varnosti sredstva za delo. Posebej velja omeniti preglede strojev oz. naprav družbe SŽ - Metal Ravne v Štorah, kjer smo opravili preglede kar 128 sredstev za delo. Ker smo ugotovili številne pomanjkljivosti, ki neposredno vplivajo na varnost naprave, je vložilo vodstvo omenjene družbe skupaj z vzdrževalci velik napor v njihovo odpravo ter na podlagi tega vzpostavilo ustrezne pogoje za varno delo.

Posebno pozornost smo namenili tudi pregledom transportnih sredstev (viličarji, tovorna vozila, žerjavi); opravili smo jih 85, od tega 46 viličarjev. Pri tem velja omeniti, da smo transportna sredstva pregledali v mehanični delavnici družbe Transkor skupaj z njihovim pooblaščenim mehanikom. Vendar ugotavljamo, da je tehnična brezhibnost transportnih sredstev slabša od varnosti drugih sredstev za delo.

Periodično usposabljanje delavcev za varno delo sodi v niz preventivnih ukrepov za zagotovitev varstva pri delu. Tako smo predvsem zaradi večje varnosti kot tudi same zakonske obveznosti, da se morajo zaposleni obdobjo seznaniti z nevarnostmi in varnostnimi ukrepi na

delu, izvedli predavanja in testiranja iz varstva pri delu za 1319 delavcev. Poseben program usposabljanja za delo je opravilo še 38 pripravnikov različnih stopenj in poklicnih usmeritev.

Na področju zdravstvenega varstva delavcev velja posebej izpostaviti pomen **obdobnih zdravstvenih pregledov delavcev**, ki delajo na delih s povečano nevarnostjo za poškodbe oz. zdravstvene okvare. Tako smo v letu 1996 napotili na obdobje zdravstvene preglede 449 delavcev, največ iz Metala (307), STO (73), Jeklolivarne (25) itd. Od pregledanih delavcev jih je bilo 259 zmožnih za predlagano delo (brez omejitev). Pri 181 delavcih smo ugotovili določene zdravstvene težave in s tem omejitve pri delu, pri 9 delavcih pa začasno nezmožnost za delo. Kazalci zdravstvene sposobnosti za delo vsekakor niso spodbudni, zato pričakujemo, da bo Zdravstveni dom Ravne - DMD opravil poglobljeno analizo zdravstvenega stanja delavcev, vzrokov zanj ter predlagal določene ukrepe za večjo raven zdravstvenega varstva delavcev. Dejstvo je, da na zdravstveno sliko delavcev vpliva veliko dejavnikov, od katerih jih ima nekaj svoj izvor vsekakor na delovnem mestu (ekološke razmere in njihovi škodljivi vplivi, ergonomija na delovnem mestu, prehrana med delom, odmori in počitki).

V postaji prve pomoči je iskalo prvo pomoč zaradi poškodb na delu 1950 delavcev (Metal 771, STO 397, Jeklolivarna 514, Noži 74) in kar 4518 delavcev zaradi obolenj (Metal 1725, STO 1111, Jeklolivarna 744, Noži 120 delavcev). Zaradi resnih poškodb na delu in zdravstvenih težav je bilo napotnih v zdravstveni dom 330 delavcev, od katerih smo skupaj z Gasilskim zavodom Ravne intervenirali z rešilnim vozilom v 95 primerih. V postaji prve pomoči je bilo opravljenih skupaj kar 7574 storitev, od tega največ za zaposlene v Metalu, in sicer 3849, v STO 2142 in Jeklolivarni 1037.

V letu 1996 smo skupaj z Zavodom za transfuzijo krvi, Rdečim križem in Splošno bolnišnico Slovenj Gradec organizirali **redne krvodajalske akcije**, ki se jih je udeležilo 820 delavcev, največ iz družbe Metal (326), STO (317) in Jeklolivarne (88).

Postaja prve pomoči je izvedla še preventivno zdravstveno akcijo **kontroliranje krvnega tlaka**, na katero se je odzvalo 258 delavcev. Pričakovali smo sicer mnogo večji obisk, vendar menimo, da je bil odziv za začetek zadovoljiv. Sicer pa smo o rezultatih omenjene akcije pisali v eni izmed prejšnjih števil Fužinarja.

V letu 1996 je bil **končan postopek revizije**

zavarovalne dobe s povečanjem za družbe Železarne Ravne. Ocenjujemo, da smo s tem v glavnem zaključili dolgotrajen postopek na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje glede priznanja beneficirane delovne dobe. Seveda pa se je treba zavedati, da proizvodne družbe še čaka usklajevanje posameznih odprtih vprašanj glede ustreznih namestitvev delavcev na SM oz. DM kot njihovo ažuriranje.

Med dejavnosti Biroja za varnost pri delu sodi tudi t. i. **laična kontrola bolniškega reda**. Za družbe Železarne Ravne je bilo opravljenih 348 kontrol delavcev, ki so bili v bolniškem staležu; bolniški red je kršilo 49 delavcev, zoper katere smo sprožili disciplinski postopek.

V letu 1996 smo imeli osem kontrolnih inšpekcijskih pregledov republiškega inšpektorja za delo ter šest požarnovarnostnih inšpekcijskih pregledov. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da ob nobenem pregledu ni bila ugotovljena pomanjkljivost, ki bi neposredno ogrožala varnost

zaposlenih delavcev. Seveda to ne pomeni, da sta varnost pri delu in požarna varnost na taki ravni, da nam ne bi bilo treba skrbno izvajati predpisanih varstvenih ukrepov. Vendar skupaj z vodstvenimi delavci posameznih družb zagotavljamo ustrezno raven varnosti tako na tehnični kot na ekološki ravni. Potrebni pa sta tudi **pripravljenost in pozornost vseh zaposlenih, da smo pri svojem delu zbrani, pazljivi ter se ravnamo po tehničnih in varnostnih navodilih**. Tako lahko vsi prispevamo pomemben delež pri doseganju boljših poslovnih rezultatov z zmanjševanjem stroškov, nastalih zaradi nesreč pri delu, strojelomov, bolniškega staleža idr. **Zagotavljanje varstva pri delu je ena izmed pomembnih ekonomskih kategorij, ki se kaže tudi v poslovnih rezultatih podjetja.**

Mirko Vošner

OSKRBA Z ENERGIJO V JANUARJU 1997

Dobava primarnih energentov je bila v mesecu januarju v redu, enako tudi proizvodnja in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti.

Odstopanja porabe zemeljskega plina od mesečnega načrta, ki je eden glavnih primarnih energentov, so podana za posamezna podjetja v naslednji tabeli.

V januarju je bila skupna poraba plina enaka planirani porabi. Nekoliko manjša poraba je bila le v Metalu, v ostalih družbah je bil načrt porabe presežen, najbolj v Jeklolivarni.

Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo zbrali od družb Železarne Ravne 66,4 m³

odpadnih emulzij za cepljenje. Za sežig pa smo skupno zbrali 25.000 kg odpadnega olja, in sicer: 3.800 kg od družb železarne, 21.200 kg s cepljenjem emulzij.

Opravljeni dela:

- Na galeriji smo izvedli priključek dveh ekspanzijskih posod in izolacijo le-teh. Posode so priključene na sistem vročevodnega omrežja.

- Na kompresorju GA 250/3 smo montirali strojne in elektro instalacije, zagon je bil 30. 1. 1997.

- Opravljali smo redni servis vijačnega kompresorja GA 250/2 (menjava olja, oljnih in zračnih filtrov).

- Za zunanje naročnike (Stanovanjsko podjetje, zdravstvene ustanove, vrtni in posamezni naročniki) smo opravili več servisnih del in drugih del po naročilu na sistemih ogrevanja in sanitarne tople vode.

Miran Fužir, dipl. inž.

D R U Ž B A	PLAN PORABE (Sm ³)	PORABA (Sm ³)	INDEKS
SŽ - METAL Ravne, d. o. o.	2.285.000	2.001.190	87,58
SŽ - JEKLOLIVARNA Ravne, d. o. o.	95.700	155.190	162,16
SŽ - STROJI IN TEH. OPR. Ravne, d. o. o.	36.700	48.960	133,41
ENERGETIKA Ravne, d. o. o.	1.876.860	2.099.067	111,84
S K U P A J	4.294.260	4.304.407	100,24

KULTURNA KRONIKA

1. februarja so v Podpeci gradili snežne gradove Kralja Matjaža. Prizorišče so v soboto in nedeljo obiskale množice ljudi.

Do **6. februarja** je bila v hotelu Klub Krnes v Črni razstava otroških risb in slik o Kralju Matjažu.

Od **3. do 10. februarja** je bila v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana na Ravnah razstava nenavadnih knjig za otroke.

Kralj Matjaž s spremstvom

6. februarja je bila v Druženem domu na Prevaljah prireditve Naš kraj v kulturni podobi. Odprli so razstavo slik, ki jih je na svilo naslikala osnovnošolka Maja Kumprej, nato pa so peli Šentanelski pavri pod vodstvom Mitja Šipka.

Isti večer so v Likovnem salonu na Ravnah odprli razstavo Iz zakladnice Koroške osrednje knjižnice. Knjižne redkosti, rokopisi in slike so bili na ogled do konca meseca.

7. februarja so v Galeriji Repnik na Muti odprli razstavo slik Leandra Fužirja iz Črne. V Dravogradu je bil prvi koncert Od Pliberka do Traberka. Nastopili so domači zbori in oktet Suha.

Na večer pred kulturnim praznikom so bile proslave v Kotljah, Mežici in na Ravnah.

V Kotljah so nastopili Kotuljski oktet, recitatorji in pevci hotuljske šole ter učenci Glasbene šole Ravne.

Na Ravnah je pel mešani zbor župnije Ravne pod vodstvom Monike Plestenjak, recitiral Stanko Arnšek, slavnostni govornik pa je bil župan Maks Večko.

V Mežici je igral Pihalni orkester Rudnika Mežica, pel pa zbor Mežiški knapi pod vodstvom Mojce Kovač.

8. februarja je na pustnem karnevalu v Kotljah igral Pihalni orkester ravnanskih železarjev, naslednji dan pa na prevaljski povorki tamkajšnji pihalni orkester. Na pustno soboto so v Mežici plesali kurenti, obiskali so tudi Pliberk in Kotlje.

14. februarja so v Mežici peli Črnjanski pobi in Zdovčeve dečve, na orglice sta igrala Jože Steble in Alojz Pudgar.

15. februarja je bil v Kotljah koncert Od Pliberka do Traberka. Nastopili so Lovski oktet Kotlje, Kotuljski oktet, zbor Rožmarin in oktet Suha.

Isti večer je bil v glasbenem domu na Ravnah koncert Pihalnega kvinteta Akademije za glasbo iz Ljubljane.

18. februarja so v Koroški osrednji knjižnici na Ravnah predstavili knjigo Mihaela Lotriča Virus Rah. Predstavitel je vodila Rahela Lešnik, sodelovali so še avtor, Stanko Arnšek in Jasna Potočnik ter učenci Glasbene šole Ravne.

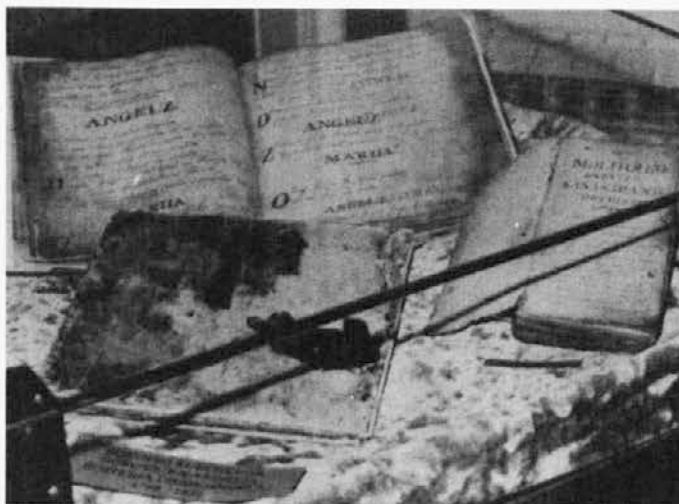
21. februarja so na prevaljskem koncertu Od Pliberka do Traberka nastopili mešani in moški zbor DU Prevalje, oktet TRO in moški zbor Vres.

23. februarja je bil koncert Od Pliberka do Traberka v Vogrčah. Peli so: vokalna skupina Lipa iz Velikovca, Šentanelski pavri, moški zbor Foltej Hartman, mešani zbor Podjuna in moški zbor Kralj Matjaž iz Libuče.

27. februarja je bila v Kulturnem domu na Ravnah prva predstava gledališkega abonmaja. Na sporedu je bila drama avgusta Strindberga Gospodična Julija v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane z igralci Barbaro Gračner, Marušo Oblak ter Pavletom Ravnohribom in z režiserjem Eduardom Milerjem.

28. februarja je bil v Črni koncert Od Pliberka do Traberka. Peli so: nonet Črnjanski pobi, mešani zbor Strojnska Reka, oktet TRO, mešani zbor Mato in Kotuljski oktet.

M. P.

Iz zakladnice Koroške osrednje knjižnice

NOVE KNJIGE

V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI RAVNE

Anžič, A.: Vloga varnostnih služb v sodobnih parlamentarnih sistemih. - Ljubljana : Enotnost, 1996
 Bain, O.: Ko pride na dan : vodič za mlade, ki so bili spolno zlorabljeni. - Ljubljana : Svetovalni center..., 1996
 Bohinc, R.: Slovenski izziv. - Ljubljana : Enotnost, 1996
 Bronson, M.: Amnesty International. - Nova Gorica : Educa, 1996
 Brown, P.: Greenpeace. - Nova Gorica : Educa, 1996
 Buddemeier, H.: Življenje v umetnih svetovih : navidezna resničnost, videospoti in vsakdanje gledanje televizije. - Ljubljana : Inštitut za trajnostni razvoj, 1996
 Deporter, B.: Kvantno učenje. - Ljubljana : Glotta Nova, 1996
 Elliot, M.: Da bo vaš otrok varen : praktični vodnik za pogovor z otroki. - Ljubljana : Co Libri, 1996
 Esperanto : učbenik mednarodnega jezika. - Maribor : Inter-Kulturo, 1996
 Falatov, P.: Bančne garancije v mednarodnem poslovanju. - Ljubljana : CISEF, 1996
 Ferjan, M.: Skrivnosti vodenja šole k znanju, uspehu in ugledu. - Radovljica : Didakta, 1996
 Gawain, S.: Ustvarjalna vizualizacija : uporabite moč svoje domišljije in ustvarite, kar si v življenju želite. - Ljubljana : Alpha Center, 1996
 Grabnar, B.: Zagrinjalo prihodnosti : uvod v futurologijo Slovenije. - Ljubljana : Pravilnično gledališče, 1996
 Hessayon, D. G.: Cvetje v vrtu. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1996
 Hooper, A.: Kama sutra : klasične tehnike ljubljenja, prirejene za sodobne ljubimce. - Ljubljana : DZS, 1996
 Ilustrirana zgodovina sveta. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1996
 Jančar, M.: Slovenska zunanjepolitična razpotja. - Ljubljana : 2000, 1996
 Kovačič, R.: Prerokovanje iz ciganskih kart. - Ljubljana : Ara, 1996
 Kotler, P.: Marketing management - trženjsko upravljanje. - Ljubljana : Slovenska knjiga, 1996
 Kržišnik-Bukić, V.: Bosanska identiteta med preteklostjo in prihodnostjo. - Ljubljana : Inštitut za narodnostna vprašanja, 1996

Kubale, V.: Pomen razvoja specialne didaktike v sodobni šoli. - Celje : samozaložba, 1996
 Levison, J. C.: Gverilski marketing na Internetu. - Maribor : Rotis, 1996
 Mazohl-Wallnig, B.: Tisoč let Avstrije. - Celovec : Mohorjeva družba, 1996
 Moller, C.: Employeeeship : usmeritev energije vseh proti zmagam. - Hillerod : TMI Publishing, 1995
 Owen, B.: Ozdravitev neozdravljivega. - Ljubljana : Aura, 1996
 Parker, R.: Microsoft Office za Windows 95 za telebane. - Ljubljana : Pasadena, 1996
 Pochert, T.: Gartenteiche und Wege. - Bruxelles : Publications Techniques Specialisees, 1996
 Pučnik, J.: Iz arhivov slovenske politične policije. - Ljubljana : Veda, 1996
 Rae, A. C.: Blefsikon okultizma. - Ljubljana : Co Libri, 1996
 Rainwater, J.: Odločitev je vaša : vodnik za samoterapijo. - Ljubljana : Rokus, 1996
 Ribičič, C.: Prednost. - Ljubljana : Enotnost, 1996
 Schumacher, S.: Tarot. - Muenchen : Ars Edition, 1996
 Simončič, M.: Za domačo shrambo. - Ljubljana : Kmečki glas, 1996
 Sketelj, P.: Knjige in koroški Slovenci. - Celovec : Mohorjeva družba, 1996
 Šinkovec, J.: Pravna, demokratična in socialna država. - Ljubljana : Enotnost, 1996
 Šinkovec, S.: Vino, pijača doživetja. - Ljubljana : Kmečki glas, 1996
 Too, L.: Feng šui. - Ljubljana : Qnosis-Quatro, 1996
 Town, G.: Plavaj, kolesari, teci. - Novo mesto : samozaložba, 1996
 Ulaga, D.: Šport, ti si kakor zdravje. - Celje : Mohorjeva družba, 1996
 Welch, R.: The Oxford companion to Irish literature. - Oxford : University Press, 1996
 Zakon o carinskih tarifi. - Ljubljana : Gospodarska zbornica, 1996
 Zorman, M.-S.: Popolni vodič po operacijskem sistemu Microsoft DOS. - Ljubljana : Atlantis, 1996
 Zver, M.: Sto let demokracije. - Ljubljana : Veda, 1996

Izbor: Darja Molnar

ŠPORT

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI OBČINE V prostorih Name na Ravnah so 28. februarja svečano podelili priznanja najboljšim športnikom občine Ravne - Prevalje za leto 1996. Podelitev je pripravila Športna zveza, priznanja pa so prejeli:

UROŠ VERHOVNIK, član KAK Ravne in državni reprezentant v tekih na srednje proge. Lani se je izkazal predvsem v tekih na evropskem pokalu Bruno Zauli v Lizboni ter na mitingih v Budimpešti in Münchnu, kjer je obakrat osvojil 1. mesto v teku na 800 m. Verhovnik je lani postal tudi državni prvak v teku na 800 m na prvenstvu v Velenju.

Najboljša športnica je postala alpska smučarka Fužinarja **MATEJA KRAŠEVEC**; dosegla je nekaj dobrih uvrstitev na tekmah FIS.

Priznanje za najboljšo ekipo v občini so prejeli **ODBOJKARJI FUŽINARJA**, ki so se v preteklem letu uvrstili v 1. A državno ligo, kjer so v prvem delu tekmovanja dosegli 5. mesto.

Posebna priznanja so prejeli še športniki državnega razreda: atleti **Janez Štern, Luka Leitinger, Uroš Verhovnik, Marko Kobove in Zoran Planinšec**, alpska smučarja **Mateja Kraševc in Igor Zagernik** ter plavalec **Matjaž Čepelnik**. Priznanja so podelili tudi 29 športnikom mladinskega in občinskega razreda, prejeli pa so jih atleti, odbojkarji, alpska smučarka in karateista ter po en nogometaš in alpinist.

ODBOJKA Ker so odbojkarji Fužinarja v Ljubljani nesrečno (3:2) izgubili, so 1. del prvenstva končali na 4. mestu. S tem pa so dosegli zaželeni cilj, saj bodo sodelovali v evropskih tekmovanjih. Pred njimi so Gradis Maribor, Salonit iz Kanala in Abanka Olimpija iz Ljubljane.

Kadetska ekipa Fužinarja, ki jo vodi trener Franjo Jež, se ni uvrstila v finale letošnjega državnega prvenstva. Na polfinalnem turnirju, 2. marca na Ravnah, so naši mladi odbojkarji doživeli poraz z Mariborčani ter osvojili 3. mesto.

PLAVANJE V Kranju je od 7. do 9. februarja potekalo državno prvenstvo za mladinske in kadetske kategorije. Naši plavalci in plavalke so skupno osvojili kar 17 medalj. Boljše uvrstitve so dosegli: med kadeti Miha Tisovnik, ki je bil dvakrat prvi in enkrat drugi, Lidija Breznikar, ki je zmagala v vseh

štirih nastopih, in Tanja Kumprej, ki je bila štirikrat druga. V mladinski konkurenci si je Anja Srebotnik priplavala dve prvi, eno drugo in eno četrto mesto. Špela Fras je bila enkrat tretja, Matjaž Čepelnik drugi in tretji, Tanja Merzdovnik peta in Primož Abraham sedmi.

V februarju je bilo v Mariboru in Kranju državno prvenstvo mlajših dečkov in deklic. V ekipnem tekmovanju so Ravenčani osvojili med 16 klubov zelo dobro 6. mesto. Med posamezniki se je zlasti izkazala Tina Valcl, na boljša mesta pa so se od Fužinarjevih plavalcev in plavalk uvrščali še Aljaž in Anja Borko, Simon Strmšek, Aleš Logar in štafeta dečkov 4 x 50 m mešana in 4 x 100 m prosto.

Od 14. do 16. februarja pa je bilo absolutno državno prvenstvo v Celju. Od Fužinarjevih tekmovalcev in tekmovalk se je zlasti izkazala Breznikarjeva, ki je med najboljšimi, v A finalu, osvojila dve srebrni in dve bronasti odličji. Tretji dan prvenstva si je bronasto kolajno priplavala še Srebotnikova, sicer pa so se v A finale uvrstili še Čepelnik, Tisovnik, Kumprejjeva in enkrat tudi Merzdovnikova, v B finalu je poleg Kumprejjeve in Merzdovnikove nastopil še Abraham.

ALPSKO SMUČANJE Tako imenovano koroško smučarsko turnejo FIS so letos od 14. do 16. februarja znova pripravili delavci SK Vuzenica, ki so na Kopah izpeljali veleslalom, ter SK Fužinar, ki so na smučišču Poseka na Ravnah izvedli dva slaloma. Tokrat je bila udeležba rekordna, saj je nastopilo blizu 140 smučarjev iz 16 držav Evrope, Azije, ZDA in Argentine. Član naše A reprezentance Jeseničan Jernej Koblar si je prismočal dve zmagi, prvi slalom na Ravnah pa je dobil Kranjčan Mitja Valenčič. Od koroških smučarjev so se najboljše uvrstili: v veleslalomu na 8. mesto Ožbi Ošlak iz Črne, na 14. mesto Primož Pustoslemšek iz Mežice in na 24. mesto Igor Zagernik iz Fužinarja. Na obeh slalomih na Poseki je bil najboljši Pustoslemšek, ki je bil enkrat 10. in enkrat 8.

Na Rogli je bil 21. februarja slalom FIS, na katerem so nastopili smučarji iz 15 držav. Zmagal je Valenčič, peti je bil Mežičan Pustoslemšek, 12. pa član Fužinarja Igor Zagernik. Od 22. do 24. februarja so bili še trije veleslalom FIS v Kranjski Gori. Na vseh treh tekmah je bil najboljši Drago Grubelnik iz mariborskega Branika.

Na veleslalomski tekmi starejših dečkov in deklic za prvenstvo vzhodne regije na Rogli sta zmagala koroška smučarja Dejan Kumer iz Črne in

Vanja Vravnik z Raven. Podobna tekma, vendar v super veleslalomu, je bila na mariborskem Pohorju, kjer so se izkazali mladi Fužinarjevi alpinisti. Med starejšimi deklicami je zmagala Tina Maze iz Črne, druga je bila Maša Černovšek in četrta Vanja Vravnik. Pri mlajših deklicah je progo najhitreje presmučala Črnjanka Mateja Štruc, druga je bila Tina Erženčnik in tretja Nina Pisnik. Med mlajšimi dečki je zmagal Mariborčan Štruc, 2. mesto je osvojil Boštjan Pogač, 3. Vid Gjurić, 9. Urban Žaže in 11. Andrej Hafner. V tekmi za pokal Marjana Rosine v slalomu, na istem smučišču, sta se odlično uvrstila smučarja Fužinarja Tina Erženčnik, ki je zmagala med mlajšimi deklicami, ter Andrej Hafner, ki si je prismočal 2. mesto med mlajšimi dečki. Pisnikova se je tokrat uvrstila na šesto, Žaže pa na 8. mesto.

V Črni so v februarju izpeljali dve tekmi cicibanov. V prvi, za prvenstvo vzhodne regije Slovenije, sta bila najboljša Mariborčanka Valentijeva (deseta je bila Tjaša Potočnik, Fužinar) ter Bojan Trost iz Črne. Tadej Pečnik je bil 4., Martin Pečnik 8. in Matevž Zvolovšek 9. (vsi Fužinar). V drugi tekmi za pokal Gorenjke, kjer so nastopili mladi tekmovalci iz vse Slovenije, pa sta bila od koroških upov najboljša Matic Pajnik in Bojan Trost iz Črne, ki sta osvojila 2. oz. 5. mesto.

Na zadnji tekmi cicibanov na Golteh (22. 2.) je bil 3. Trost, 4. Pajnik, 5. Tomšič (vsi Črna), 6. Kotnik in 8. M. Pečnik (oba Fužinar). Med deklicami je bila najboljše uvrščena koroška smučarka Barbara Rapnik - 6., Tjaša Potočnik je bila 8., Tina Kolar (vse Fužinar) pa 10. Ravenčan Matic Karner pa je 1. marca na veleslalomski tekmi cicibanov za pokal Maksimarketa na Pokljuki zmagal med letniki 1989.

SMUČARSKI SKOKI Na državnem prvenstvu za dečke do 11 let v Trzinu je skakalec Fužinarja Tine Ferk osvojil 15. mesto med 93 tekmovalci. V kraju Jablanec v občini Zgornji Duplek je bila 15. februarja tekma za regijski pokal za dečke do 11 let, kjer je bil Ferk tretji, na klubski tekmi dečkov do 15 let pa je njegov klubski sotekmovalec Lovro Rozman osvojil 3. do 4. mesto skupaj z Velenčanom Lemešičem.

KARATE Ravenski karateisti so sodelovali na turnirju na Vrhniki, kjer je nastopilo 80 tekmovalcev in tekmovalk iz Slovenije in Hrvaške. Bojan Breznik je v disciplini kata posamezno osvojil 1. mesto med člani, zmagal pa je tudi Jani Krebs med starejšimi dečki.

Ivo Mlakar

KADROVSKA GIBANJA

Konec januarja 1997 je bilo v železarskih družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 4007 delavcev. V primerjavi s prejšnjim mesecem se je število zaposlenih povečalo za 24.

V zasebnih podjetjih, ki so vključena v prikaz kadrovskih gibanj, je januarja delalo 316 ljudi ali 6 več kot mesec poprej.

DRUŽBA	ŠTEVILO	ZAPOSLENIH
METAL		1831
RAVNE	1205	
ŠTORE	626	
JEKLOLIVARNA		376
STROJI IN		
TEHNOLOŠKA OPREMA	997	
NOŽI	193	
ARMATURE MUTA	197	
STANOVANJSKO PODJETJE	21	
LOGISTIČNI CENTER	280	
ENERGETIKA RAVNE	112	
TRANSKOR	63	
SERPA	122	
VOGARD	82	
EUREST	49	

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja Januarja je delovno razmerje sklenilo 53 delavcev: 38 v Metalu, 10 v Logističnem centru, 2 v Energetiki in po 1 v Jeklolivarni, Strojih in tehnološki opremi ter v Armaturah Muta.

Prevladujejo nove sklenitve delovnega razmerja, in sicer 32 za nedoločen čas, 3 za določen čas in 5 za čas pripravništva. 13 delavcev je bilo razporejenih znotraj koncerna.

Od zasebnih družb se je število zaposlenih povečalo v Vogardu (2 delavca sta dobila zaposlitev za določen čas). Tudi v Eurestu so zaposlili nove delavke - 4 so nameščene za določen čas.

Prekinitev delovnega razmerja Januarja je delovno razmerje poteklo 29 delavcem. Poleg razporeditve v drugo družbo znotraj koncerna Slovenske železarne so vzroki za prekinitev delovnega razmerja še: upokojitve (1 starostna in 2 invalidski), odhod v Slovensko vojsko (3), sporazumna prekinitev delovnega razmerja (2), potek delovnega razmerja za določen čas (1) in trajno presežno delo (9). Od delavcev, ki so bili določeni za presežke, se je pri drugem delodajalcu uspel zaposliti 1 delavec, drugi pa so sedaj na Zavodu za zaposlovanje.

V zasebnih družbah, za katere zbiramo kadrovske podatke, januarja niso odslovili nobenega zaposlenega.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o.
in kadrovskih oddelkov podjetij sestavila A. Č.

POPRAVEK Gospodarski načrt Metala Ravne za leto predvideva proizvodnjo **180.000 ton** tekočega jekla in ne 18.000, kot je bilo pomotoma objavljeno v intervjuju **Z naložbami do novega asortimenta in večjih naročil** v prejšnji številki Informativnega fužinarja na strani 2.

Avtorica

Dragi sestri **dr. Marjani Merkač**
iskreno čestitam za opravljeni doktorat.

Renata Ofič

Koroške tajnice imajo svoj klub

Pred tremi leti so se slovenske tajnice povezale v združenje, začela pa je izhajati tudi revija Tajnica. V regijah se tajnice vključujejo v klube.

Sredi februarja je bil 1. občni zbor Kluba koroških tajnic. Pred njegovimi 60 članicami (poleg tajnic so v klubu še poslovne sekretarke, administratorke ipd.) je letos kar precej nalog: najprej seveda vzpostavitev formalnega delovanja kluba (od njegove dokončne registracije in oblikovanja celostne podobe, evidentiranja tajnic, zbiranja članarine, pridobivanja sponzorjev, do informiranja o dejavnosti kluba itd.), potem pa še njihovo dodatno poklicno usposabljanje in izobraževanje, strokovno povezovanje s Srednjo ekonomsko in poslovno šolo Slovenj Gradec, sodelovanje pri opravljanju prakse in pripravništva, povezovanje z Združenjem tajnic Slovenije in drugimi klubi tajnic, sodelovanje v reviji Tajnica, evidentiranje vsaj treh tajnic za članice Evropskega združenja tajnic, organiziranje turističnih in športnih dejavnosti ipd.

Tajnice, ki se želijo vključiti v klub, lahko dobijo dodatne informacije pri predsednici **Marti Pikalo** (JC - NTU, Slovenj Gradec, tel. 42 611), na Ravnah pa pri **Veri Krevh - Lesjak** (Gasilski zavod, tel. 21 131, int. 6202) in **Olgi Dobrovnik** (BVD - Ravne, tel. 21 131, int. 6322).

A. Č.

Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Objavljene fotografije sta prispevala BVD - Ravne, d. o. o. in uredništvo.

Tel.: 0602 21 - 131, urednica 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304.

Tisk: Grafika Prevalje.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 22

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 21: V uredništvo smo prejeli 75 rešitev.

REŠITEV VODORAVNO: SVEČAN, ROMAN, LITJA, OLIVA, ONA, DROG, LAN, VI, KAOS, FOND, AKER, DAMA, SU, RADKO, ANK, NART, STANE, TRI, OST, PAR, RON, AKI, TONA, AKANT, PLAKAT, KA, RO, AST, KO.

IZŽREBANI REŠEVALCI, ki dobijo zbornik Zgod(b)ovina Gimnazije Ravne, so: ● MILKA PANDEV, Podjunska 22, Mežica ● FLORI TRAVAR, SŽ-STO RAVNE, d. o. o. ● ZDENKA TUŠEK, SŽ-METAL RAVNE, d. o. o.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 22: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 24. 3. 1997 na naslov: FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

Ker se bližajo velikonočni prazniki, so v
Eurestovi
podružnici na Ravnah, ki je pokrovitelj tokratne križanke, za reševalce pripravili nagrade, primerne za ta čas: trije izžrebanci bodo za pravilno rešeno križanko dobili paket mesnih izdelkov.

Njim in vsem drugim bralcem ter bralkam želimo prijetne praznike.

	DEL TENIŠKE IGRE	60 MINUT	SLOV. HUMORIST (VINKO)	ACETATNA CELULOZA	VLADAR V RUSIJI	IKO	ZAVITEK	EDVARD KARDELJ	MESTO V KANADI	ILOVICA	FRNIKOLA	INDIJSKI BOG OGNJA
MAREC				E		PETI DEL CELOTE						A
Ž. IME				K		GRŠKI PRAVNIK ZA DUHOVNICA ALUMINIJ						T
VRSTA AMERIŠKEGA MACESNA				A				GORNJA OKONČINA TOVARNA V OTIŠKEM VRHU				A
IF	ENOTA ZA GLASNOŠT	ERBU IME KARENINE		R	365 DNI IME AFORISTA BRUMNA					100 m ² GERMANSKI OREL		R
POTEPUH, POTEPIN				I		PEVKA TURNER POKRAJINA NA HRVAŠKEM					PRISTAŠ VERE	NIZEK ŽENSKI GLAS
OSEBNI ZAI MEK			SVILENA TKANINA SKUPEK ENAKIH CELIC	T		TRAVA 2. KOŠNJE SMUKEC, LOJEVEC						
PERJE PRI REPI				MORSKI SESALEC ZDRAVILNA RASTLINA				PTICA UJEDA LESEN PLUG				
	OŽINA NA MALAKI	VELIK ČRN PTIČ JAPONSKI DROBIŽ							DOMOVANJE	KONEC POLOTOKA IRSKA REPUBLIK ARMADA		
POLOTOK V ČRNEM MORJU					PRAVILNI JUNAK IZ SVETILKE LANTAN							PRI TRDILNICA
TEKMEC, NASPROTNIK						SOL SOLNE KISLINE						
ANTIČNO IME ZA NIN							VRSTA PRIKUHE					

IME IN PRIIMEK PODJETJE OZ. NASLOV.....